

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1969
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ
ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
Δευτέρα 8 Σεπτεμβρίου 1969

Ζήτημα 1^ο

Ἐπίλυσις τοῦ συστήματος:
$$\begin{cases} \chi + \psi = \beta \\ \text{συν}\chi + \text{συν}\psi = \alpha \end{cases} \quad (\Sigma)$$

Τὸ δοθὲν σύστημα ἰσοδυναμῶς γράφεται:

$$(\Sigma) \Leftrightarrow \begin{cases} \chi + \psi = \beta \\ 2 \text{συν} \frac{\chi + \psi}{2} \text{συν} \frac{\chi - \psi}{2} = \alpha \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \chi + \psi = \beta \\ 2 \text{συν} \frac{\beta}{2} \text{συν} \frac{\chi - \psi}{2} = \alpha \end{cases} \quad (1)$$

Διὰ τὴν λύσιν τῆς ἐξισώσεως (1) διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

i) Ἐὰν $\text{συν} \frac{\beta}{2} \neq 0$ ($\Leftrightarrow \beta \neq 2k\pi + \pi, k \in \mathbb{Z}$), τότε ἡ ἐξίσωσις (1) γράφεται:

$\text{συν} \frac{\chi - \psi}{2} = \frac{\alpha}{2 \text{συν} \frac{\beta}{2}}$, ἢ ὁποῖα εἶναι μίᾳ θεμελιώδους τριγωνομετρικῆς ἐξισώσεως. Ἐὰν

$\left| \frac{\alpha}{2 \text{συν} \frac{\beta}{2}} \right| > 1$, αὕτη εἶναι ἀδύνατος καὶ συνεπῶς τὸ σύστημα εἶναι ἀδύνατον.

Ἐὰν $\left| \frac{\alpha}{2 \text{συν} \frac{\beta}{2}} \right| \leq 1$, τότε ὑπάρχει τόξον φ τοιοῦτον, ὥστε $\text{συν}\varphi = \left| \frac{\alpha}{2 \text{συν} \frac{\beta}{2}} \right|$ καὶ

ἡ ἐξίσωσις γράφεται $\text{συν} \frac{\chi - \psi}{2} = \text{συν}\varphi$. Ἡ γενικὴ λύσις ταύτης εἶναι $\chi - \psi = 4k\pi \pm 2\varphi$ ($k \in \mathbb{Z}$), ὁπότε τὸ σύστημα (Σ) εἶναι ἰσοδύναμον μὲ τὰ ἀκόλουθα δύο ἀλγεβρικὰ συστήματα:

$$\begin{cases} \chi + \psi = \beta \\ \chi - \psi = 4k\pi + 2\varphi \end{cases}, \quad \begin{cases} \chi + \psi = \beta \\ \chi - \psi = 4k\pi - 2\varphi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

Αἱ λύσεις τῶν συστημάτων τούτων ἀντιστοίχως εἶναι: $\left\{ \chi = 2k\pi + \varphi + \frac{\beta}{2}, \psi = -2k\pi - \varphi + \frac{\beta}{2} \right\}$ καὶ $\left\{ \chi = 2k\pi - \varphi + \frac{\beta}{2}, \psi = -2k\pi + \varphi + \frac{\beta}{2} \right\}$, ὅπου $k \in \mathbb{Z}$ καὶ $\beta \neq 2k\pi + \pi, k \in \mathbb{Z}$.

ii) Ἐὰν $\text{συν} \frac{\beta}{2} = 0$ ($\Leftrightarrow \beta = 2k\pi + \pi, k \in \mathbb{Z}$), τότε, ἐὰν μὲν $\alpha \neq 0$, ἡ ἐξίσωσις (1) εἶναι ἀδύνατος καὶ συνεπῶς τὸ σύστημα εἶναι ἀδύνατον, ἐὰν δὲ $\alpha = 0$, ἡ (1) εἶναι ἀόριστος. Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ἡ ἐξίσωσις (1) ἐπαληθεύεται διὰ κάθε ζεῦγος (χ, ψ) τόξων καὶ συνεπῶς ἡ λύσις τοῦ συστήματος εἶναι: $\chi = \theta, \psi = \beta - \theta$, μὲ $\theta \in \mathbb{R}$ (τύχόν).

Ζήτημα 2^ο

$$\alpha = 2x + 1, \quad \beta = x^2 + x + 1 \quad \text{και} \quad \gamma = x^2 - 1$$

$$\text{Πρέπει: } \bullet 2x + 1 > 0 \Leftrightarrow 2x > -1 \Leftrightarrow x > -\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\bullet x^2 + x + 1 > 0 \rightarrow \text{ισχύει για κάθε } x \in \mathbb{R} \quad (\Delta < 0)$$

$$\bullet x^2 - 1 > 0 \Leftrightarrow x^2 > 1 \Leftrightarrow |x| > 1 \Leftrightarrow x < -1 \text{ ή } x > 1 \quad (2)$$

Από (1) και (2) έχουμε ότι $x > 1$

$$\text{Για } x > 1 \text{ είναι } x^2 > x \stackrel{+x+1}{\Rightarrow} x^2 + x + 1 > 2x + 1 \Rightarrow \beta > \alpha$$

$$\text{Επίσης για } x > 1 \text{ είναι } x + 1 > -1 \stackrel{+x^2}{\Rightarrow} x^2 + x + 1 > x^2 - 1 \Rightarrow \beta > \gamma$$

Επομένως στο τρίγωνο ΑΒΓ η μεγαλύτερη πλευρά είναι η β
και η μεγαλύτερη γωνία η \hat{B} .

Νόμος συνημιτόνων :

$$\begin{aligned} \text{συν}B &= \frac{\alpha^2 + \gamma^2 - \beta^2}{2\alpha\gamma} \\ &= \frac{(2x+1)^2 + (x^2-1)^2 - (x^2+x+1)^2}{2 \cdot (2x+1) \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{(2x+1)^2 + [(x^2-1) - (x^2+x+1)] \cdot [(x^2-1) + (x^2+x+1)]}{2 \cdot (2x+1) \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{(2x+1)^2 + (-x-2) \cdot (2x^2+x)}{2 \cdot (2x+1) \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{(2x+1)^2 + (-x-2) \cdot x \cdot (2x+1)}{2 \cdot (2x+1) \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{\cancel{(2x+1)} \cdot [2x+1 + x \cdot (-x-2)]}{2 \cdot \cancel{(2x+1)} \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{\cancel{2x} + 1 - x^2 - 2x}{2 \cdot (x^2-1)} \\ &= \frac{-\cancel{(x^2-1)}}{2 \cdot \cancel{(x^2-1)}} \\ &= -\frac{1}{2} \\ &= \text{συν}120^\circ \end{aligned}$$

Επομένως $\hat{B} = 120^\circ$.

Ζήτημα 3°

$$\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ \Leftrightarrow \beta + \gamma = 180^\circ - \alpha \Leftrightarrow \frac{\beta + \gamma}{2} = 90^\circ - \frac{\alpha}{2} \quad (1)$$

$$\eta\mu\alpha = \sigma\upsilon\nu\beta + \sigma\upsilon\nu\gamma \Leftrightarrow$$

$$2 \cdot \eta\mu\frac{\alpha}{2} \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\alpha}{2} = 2 \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\beta + \gamma}{2} \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\beta - \gamma}{2} \quad (1)$$

$$\eta\mu\frac{\alpha}{2} \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\alpha}{2} = \sigma\upsilon\nu\left(90^\circ - \frac{\alpha}{2}\right) \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\beta - \gamma}{2} \Leftrightarrow$$

$$\cancel{\eta\mu\frac{\alpha}{2}} \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\alpha}{2} = \cancel{\eta\mu\frac{\alpha}{2}} \cdot \sigma\upsilon\nu\frac{\beta - \gamma}{2} \quad \eta\mu\frac{\alpha}{2} \neq 0 \Leftrightarrow$$

$$\sigma\upsilon\nu\frac{\alpha}{2} = \sigma\upsilon\nu\frac{\beta - \gamma}{2} \quad \begin{matrix} 0^\circ < \alpha < 90^\circ \\ \Rightarrow \\ -90^\circ < \beta - \gamma < 90^\circ \end{matrix}$$

$$\frac{\alpha}{2} = \frac{\beta - \gamma}{2} \quad \text{ή} \quad \frac{\alpha}{2} = -\frac{\beta - \gamma}{2} \Leftrightarrow$$

$$\alpha = \beta - \gamma \quad \text{ή} \quad \alpha = -\beta + \gamma \Leftrightarrow$$

$$\alpha + \gamma = \beta \quad \text{ή} \quad \alpha + \beta = \gamma \Leftrightarrow$$

$$180^\circ - \beta = \beta \quad \text{ή} \quad 180^\circ - \gamma = \gamma \Leftrightarrow$$

$$2\beta = 180^\circ \quad \text{ή} \quad 2\gamma = 180^\circ \Leftrightarrow$$

$$\beta = 90^\circ \quad \text{ή} \quad \gamma = 90^\circ$$

Κελλάφας
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ